

532
932

QVÆSTIO MEDICA

CARDINALITIIS AGITANDA DISPUTATIONIBVS

IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS III. MARTII, MAGISTRO

STEPHANO DE LA FONT DOCTORE MEDICO ET PROFESSORE REGIO MODERATORE.

An febrium intermittentium paroxysmis phlebotomia?

EX duplici calore perpetuum in homine dissidium fouente & morbus emergit & sanitas: Innatus naturæ amicus & salutaris omnia suscitatur & conseruat, ascititius vitæ mimicus & pestilens eadem depopulatur ac destruit: Ille actionum omnium integrarum; hic læsarum author est: Ille alterat, coquit, digerit; hic adurit, liquat, corrumpit: Ille hyeme & pueris maior, æstate & iuuenibus minor; hic omnino contra: Ille partibus affectis subuenit; hic officit & aduertatur, varia producit in vnaquaque symptomata, eundem tamen semper effectum nempe intemperiem præcalidam quæ in cerebro phrenitidem à diaphragmate lethalem, in faucibus anginam cum tumore externo bonam, in pulmone peripneumoniâ à sputo flauo & liberali tutam, à purulento funestam, in pleura pleuritidem, cum lateris dolore non semper confundendam, in corde febrem accendit & profert.

INTER omnes passiones febris frequentius & crudelius corpus humanum exercet, digna potius nomine Dæmonis quam Deæ, & sacrificio quam fano, utpote cui nusquam fatis vitæ nostræ primordiis solitarium inferre duellum, sed omnibus fere symptomatis impudenter & ad ægri perniciem sese immiscere. Hæc non in partem ignobilis, sed omnium præcipuam & principem primo insultu insurgit, constituens pro triplici cordis compositione & materia triplicem tyrannidem & differentiam, ex spirituosa ephemeram, ex humoralis putridam, ex solida hecticam, quæ licet cæteris rariùs & mitiùs infestare videatur, ea tamen febris nomine & insignibus dignior existit.

ECTICÆ & ephemeræ assiduo pede, putridæ modò assiduo, modò intercalari progrediuntur; Ephemeræ in putridas, putridæ in hecticas sæpe transeunt: omnes solitariae quandoque obseruantur; putridæ tamen continuæ ut plurimum comitatæ incedunt, vnde symptomatice essentialibus frequentiores; Interpolatæ putredinis semper afflectæ qualibet tempestate insidiantur, tertianæ vere & æstate magis, quartanæ autumno & hyeme, quotidianæ ferè nusquam, ad quas vulgus & imperiti tertianas duplices, & triplices quartanas quotidie referunt, Andabatarumque more remedia administrant.

OMNES à causâ procatarctica proficisci possunt, ephemeræ sæpe, hecticæ rarissimè, aliquando putridæ, quæ internam obstructionem modò in vasis, modò extra vasa cespitantem consequuntur. Tres illæ species triplici distinguntur signo, calore, pulsu, & vrina. Diariæ calorem habent mitem, pulsus diastolem systole crebriorem, vrinam naturali fere similem. Putridæ calorem acrem, pulsum vehementem, systolémque diastole frequentiore, vrinam crudam & flammeam. Hecticæ calorem obtusum, pulsum paruum & debilem, vrinam subpinguem. Quæcumque intermittunt metu vacantes quæ non intermittunt earum ut acutorum omnium morborum incertæ sunt prædictiones.

METHODVS curandarum febrium rationali medico non est difficilis: quid enim opus tanta remediorum farragine, ubi duo sufficiunt alteratio & tempestiua euacuatio? Ephemeræ satis est magna ex parte balneum, aut frigida non iniecta, sed ingesta, non putealis ut Franciscana & sanctæ Genouefæ, sed cisternina aut fontana pura. Hecticæ incipienti eadem profunt, confirmatæ & tabe confectæ omnia sunt irrita. Putridam synochû essentialem & symptomatice omnem sola phlebotomia soluit: implicite cum prauis & biliosis humoribus prodest leuis purgatio venæ sectioni superaddita, è cassia aut senna pari vel impari die facta. Intermittentium materia benignis catharticis etiam cum alimento assumptis adiuuatur: sed focus soli phlebotomiæ cedit, quæ si in febrium continuarum exacerbationibus feliciter quotidie celebratur, ad quid opprimentibus intermittentium paroxysmis eandem denegabit peritus artifex?

Ergo intermittentium paroxysmis phlebotomia.

Propugnabat ROBERTVS TVLLOVE, Carnuteus. Anno 1616.